

[Nielsen-Man.]

retsdøm skal jeg ikke spå om, selvom jeg sådan set ikke er i tvivl lige så lidt som det ærede medlem. Men vi må helst lade domstolene uden påvirkning herindefra afsige den dom, som de mener er rigtig.

Det ærede medlem sagde derefter noget, som var interessant, og med hensyn til hvilket jeg må tilstå, at jeg er mere radikal end det ærede medlem — altså i jordpolitisk forstand, ellers bevar mig vel! Det ærede medlem siger, at det er hans opfattelse, at bøndergårdene kun bør afgive jord til tillægsjord, men at det er de større gårde, der skal aflevere jord til udstykningerne. Jeg er ikke uenig med det ærede medlem i, at man skal søge at få udstykningerne placeret på de større gårde, men jeg vil ikke gå så vidt som at sige, at bøndergårdene kun skal aflevere tillægsjord; i mange tilfælde vil det være naturligt, at man også derfra foretager en udstykning til oprettelse af nye brug. Men jeg glæder mig over, at vi er enige i hovedspørgsmålet, at man først og fremmest skal se efter de store gårde; der er det ærede medlem jo på min side, ligesom med hensyn til et forslag, som forslagsstilleren er meget interesseret i — jeg tror iøvrigt, han er den eneste, der er interesseret i det —, om, at man skal afløse 20 pct.-reglen, som det ærede medlem og jeg var med til at gennemføre i loven om landbrugsejendomme, og i stedet for indføre den 4 pct.s afgift for alle ejendomme over 25 000 kr.s grundværdi. Der glæder jeg mig over at det ærede medlem er enig med mig, og mon vi ikke så skulle kunne holde den skanse, at det først og fremmest er de store gårde, det skal gå ud over?

Må jeg så sige til det ærede medlem hr. Steffensen, at der var mange ting i det ærede medlems indlæg, jeg var glad for, lige så vel som jeg var glad for at høre, at alle de andre ordførere er velvilligt indstillet overfor det foreliggende lovforslag og velvilligt indstillet overfor udstykningen. Det ærede medlem hr. Steffensen ville ligesom give det indtryk, at vi kunne klare hele problemet meget lettere, når vi fik indført den såkaldt fulde grundskyld; når grundskyldskommissionen havde afgivet sin betænkning, kunne det spørgsmål nok klares, mente det ærede medlem. På jeg gøre det ærede medlem opmærksom på,

at tiden går jo, omgivelserne omkring en forandrer sig, man skal passe på ikke at stirre sig blind på det, man troede på engang, man skal lære af livet. Og når forholdet er det, at det for en almindelig statshusmandsejendom af den gennemsnitlige størrelse, til en grundværdi af 8 000—9 000, måske op til 10 000 kr. efter den 10. almindelige vurdering, koster 50 000 kr. at opføre bygningerne, og det koster 20 000 kr. at tilføre den besætning og inventar, så den kommer til at stå i en anskaffelsesværdi af om ved 80 000 kr., vil det ærede medlem da ikke give mig ret i, at så kan man slet ikke løse det problem ved indførelse af fuld grundskyld, ved om jeg så må sige at inddrage de 8 000—9 000 kr.? Man kan have forskellige meninger om grundskyld og fuld grundskyld som statskat, men der er dog vel ingen — jeg er ked af at bruge stærke ord, men jeg fristes til det —, der er vel ingen ved sin fornufts fulde brug, som kan tro, at med de rådende byggekostninger og anskaffelsesomkostninger kan problemet løses ved indførelse af fuld grundskyld. Det bliver et perifert, et sekundært spørgsmål i denne forbindelse.

Iøvrigt syntes jeg også, det ærede medlem var behagelig afdæmpet i sin dogmatik i dag.

Chr. J. Hansen: Må jeg straks sige til den højtærede landbrugsminister, at det forsåvidt glædede mig at høre, at han var interesseret i oplysningen om husmændenes ønske med hensyn til en hurtigt arbejdende kommission — sådan måtte jeg i hvert fald forstå det —, at han ønskede at imødekomme husmændene i størst mulig udstrækning, så må vi jo imødesee en sådan kommission og resultatet af dens arbejde.

Det ærede medlem hr. Nielsen-Man siger, at jeg skulle have udtalt noget om, at loven ikke slog til, at der skulle yderligere gennemgribende foranstaltninger til, og at der var en vis skepsis i husmandskredse. Det er jo ikke mærkeligt, om der er en vis skepsis i disse kredse, for det er jo dem, der først og fremmest er interesseret i jordspørgsmålet herhjemme, det være sig spørgsmålet om udstykning eller om tillægsjord, og jeg nærer aldeles ingen tvivl om, at man netop indenfor disse husmandskredse følger denne udvikling med den største